MINĖJIMAS

Gimė dešimtasis Amerikos prezidentas John Tyler 1790

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LIV METAI, 74 (1,051) Nr. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1940, KOVO-MARCH 29 D. KAINA 3 CENTAI

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY APR 1 - 1940 ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS New York Library Ave. 470 Fi

RAS

oma: debesuota: lietus egas.

enis: Grigalius. Gyga- kis.

ŠIANDIEN

Pas Dievo sostą
Vėl toji Suomija
Kur demokratija
Ką duos pavasaris?

PIJUS BUKŠNAITIS

Clevelande pasimirė profesorius Tomasz Siemiradzki, didelis Pilsudskio garbintojas ir Lietuvos niekintojas.

Minėdamas prof. Siemiradzkio mirtį, lenkų laikraštis Nowy Swiat rašo:

"Dabar jis jau stovi prieš Dievo sostą ir raportuoja savo mylimam komendantui Juozui Pilsudskiui apie savo darbus atliktus tėvynės Lenkijos labui."

Kas tam dienraščiui užtikrino, kad Pilsudskis sėdi greta Dievo sosto danguje?

Ar ir ten veikia Prancūzijos ir Anglijos garantija?

* * *

Kartą Jonas apskundė teismui Raulą už tvarto padegimą. Raulas neprisipažįsta. Jonas sako: "Aš galiu atvesti du liūdytoju, kurie matė, kad Raulas tvartą padegė." Gi Raulas atsako: "O aš galiu atvesti dvidešimt liūdytojų, kurie **nematė**, kad aš tvartą padegiau!"

Tas pat ir su toms žiniomis apie Suomijos karą.

Veliausia žinia iš Helsinkų sako: Pereitame kare suomiai numušė 275 Sovietų lėktuvus.

Mūsų komunistų laikraščiai tuoj suriks: Melas! Melas! Kas matė tiek daug numuštų lėktuvų?

Žinoma, kad **nemačiusių** yra daug daugiau, negu mačiusių.

Ir mes nematėme.

* * *

Sovietams atitekusiose Lenkijos (ir dalinai Lietuvos) teritorijose buvo renkami atstovai į Sovietų Tarybą. Sakoma, kad už komunistų kandidatus balsavo turinčių teisę balsuoti gyventojų 96 nuošimčiai.

Suprantama!

Tegu tik būtų kas bandęs balsuoti kitaip,—tuoj būtų atsidūręs kur pipirai auga!

Čia, brolyčiai, jums ne Lietuva, kur rinkimuose balsuojama net už 28 partijų sąrašus!

Kur toji demokratija?

* * *

Pavasaris! Pavasaris!

Vieniems jis neša džiaugsmus, kitiems rūpesčius.

Prancūzija su Anglija laukia, kada Hitleris pradės muštynes. Hitleris stiprina savo pozicijas tolimuose pasaulio kampuose ir žiūri, ką darys alijantai. Sovietų ryšiai su Prancūzija ir Anglija braška ir gali bet dieną trūkti. Turkija skubiai ginkluojasi nuo galvos iki kojų. Balkanų valstybėlės dairosi iš kurios pusės papūs pavasario vėjas ir ar jis atneš gaivinantį lietutį, ar naikinančią perkūniją.

* * *

Tik viena Lietuva, rodosi, laukia pavasario su džiaugsmu ir vilčia. Jai šiuo tarpu nėra ko bijotis. Ji turi bendro apsigynimo sutartį su galinga Sovietų Sąjunga. Ji turi draugiškus santykius su nacių Vokietija, turi laisvą zoną išeiti į jūras per Klaipėdą.

Nėra priešų. Vien tik geri draugai.

Tegu tik tie draugai būna geri, o Lietuva jau bus gera.

Jai pavasaris bus linksmas ir malonus, jei nesukils netikėtų audrų, kurios galėtų sugriauti visas užvėjas.

LIBERALŲ LAIMĖJIMAS KANADOJE; TURĖS PARLAMENTE 183 ATSTOVUS

Liberalų partija gavo 14 vietų daugiau, negu buvusiam seime. Kitos partijos turės tik 62 balsus

OTTAWA, Kanada. — Šiojė plačioje valstybėje, su apsunkintu žiemos metu susisiekimu, rinkimų daviniai sužinomi tik už keleto dienų. Bet iš artimųjų provincijų gauti daviniai, kurie visuomet nulemia rinkimus, dabar parodo, kad laimėjo Liberalų Partija.

Parlamento rinkimų daviniai, kurie, jei pasikeis, tai tik labai mažai, toki:

Liberalai turės 183 vietas (pirmesniame Parlamente turėjo 169).

Konservatai (tautininkai)—38 (ir pirmiau buvo tiek pat).

Mažesnės partijos: kooperatistai 8 (laimėjo 1); naujademokratai 7 (pralaimėjo 8); nepriklausomieji 3 (pralaimėjo 9); neaiškių 5; vakansų (kandidatas mirė) 1; iš viso 245 atstovų.

Į šių rinkimų balsavimus neįskaityti dar kareivių balsai, kurių bus 90,000, kurie, manoma, nesudarys didelių pakeitimų.

MINŲ, TORPEDŲ IR ŠŪVIŲ KAINA

PARIS. — Prancūzijos jūrų ministras per radiją ragino prancūzus kuo daugiausiai pirkti vidaus paskolos lakštų, nes paskola padeda vyriausybei vesti karą ir mokėti už užsakytus ginklus, sviedinius ir kitą medžiagą. Ta proga ministras nurodė kai kurių šaudmenų kainas. Gilumos bomba, 200 kg. svorio, vartojama prieš povandeninius laivus, kainuoja 6,000 frankų, mina—75,000 fr., o torpeda net 530,000 fr. Prancūzų eskadros kontrtorpedininkas "Sirocco," paskandinęs vokiečių povandeninį laivą, suvartojo 9 gilumos bombas. Tai kainavo 54,000 fr. Didžiausieji karo laivai brangiai kainuoja: linijos laivas "Dunkerque" kainuoja 1,000,000,000 frankų, o linijos laivas "Richelieu"—net 2,000,000,000 frankų.

Bolševikai traukiasi iš Petsamo

HELSINKI. — Sovietų kariuomenė traukiasi iš Petsamo apylinkių daug anksčiau, negu buvo susitarta. Taikos sutartyje buvo numatyta atšaukti okupantu kariuomenę iš Petsamo nevėliau balandžio 10 d.

Spėjama, kad Sovietams reikalinga kariuomenė kitose vietose.

Ir Bulgarija rengiasi karui

SOFIA. — Bulgarijos karo ministras Daskalovas pasiūlė seimui aptarti visuotinos mobilizacijos reikalingumą. Laukiama, kad seimas tą sumanymą užgirs.

Kitas siūlomas įstatymas baus maisto spekuliantus pinigine bauda iki 500,000 levų, ar net mirtimi.

Cromwell siūlomas į senatorius

NEW YORK. — Demokratų Partijoje kalbama, kad atstovas Kanadai James H. R. Cromwell, kuris susilaukė vyriausybės papeikimo už savo netaktišką kalbą, bus siūlomas kandidatu į Jungtinių Valstybių senatorius.

LENKAI IŠPARDDUOA PARODOS EKSPONATUS

NEW YORK. — Sakso krautuvėje prie 5th Avenue prasidėjo Lenkijos pavilijono eksponatų paroda ir išpardavimas. Daiktai parduodami su sąlyga, kad pirkėjai paskolintų tuos pirkinius pavilijonui iki Parodos pabaigai.

Pelnas iš išparduotų eksponatų skiriamas nukentėjusiems dėl karo Lenkijoje ir Suomijoje.

KARAS APSUNKINA DANIJĄ

COPENHAGEN. — Susirinkęs po Velykų Danijos parlamentas nutarė pakelti gyventojams mokesčius, kurie papildytų valstybės iždo nedateklių, siekiantį jau 200 milijonų kronerių. Tokio didelio trukumo Danijos biudžete dar nėra buvę. Tą trukumą sukėlė dabartinio karo sąlygos, palietusios visas neutrales valstybes, o ypač Daniją, kaip arčiausią ir strategiškai svarbiausią Vokietijos kaimyną.

KREDITUOS MOKESTĮ UŽ CIGARETUS

ALBANY, N. Y. — New Yorko valstybės senatas užgyrė ir įteigė seimeliui du įstatymus, leidžiančius piliečiams ištraukti iš savo pajaminių mokesčių sumokėtus 2 centus valstybei ir 1 centą New Yorko miestui už kiekvieną perkamą cigaretų pakelį.

Kitas įstatymas paliuosuos ateinančiais metais visus mokesčių lakštus nuo užliūdijimo pas notarą. Užteks vien tik mokesčių mokėtojo parašo. Bendrovių lakštus galės pasirašyti tik vienas bendrovės dalyvis, be notaro užliūdijimo.

Išgamų sterilizavimas Japonijoje

TOKYO. — Japonijos parlamentas patvirtino įstatymą apie reikalingumą sterilizuoti visus nenormalius ir silpnaprotčius asmenis, kurių defektai gali pereiti į jų vaikus. Įstatymo priešai baiminasi, kad toks priverstinas sterilizavimas žymiai sumažins gyventojų prieauglį.

TRYS LAIVAI ATVEŽĖ DAUG PABĖGĖLIŲ

NEW YORK. — Anglijos Cunard White Star laivas Georgic ir Olandų - Amerikos linijos du laivai — Veendam ir Zaandam — atvežė pereitą trečiadienį 484 pabėgėlius iš Austrijos ir Vokietijos. Visi pabėgėliai pasakoja apie sunkią būklę Vokietijoje ir okupuotose šalyse ne tik žydams, bet ir patiems vokiečiams. Daugelis svarbiųjų pramoninkų ir industrialistų priversti sprūkti iš Vokietijos, palikdami viską valstybei.

DARBAI ISPANIJOS PABĖGĖLIAMS

PARIS. — Visi atbėgėliai iš Ispanijos, kurie negali būt grąžinami, ar patys nori pasilikti Prancūzijoje, bus paleisti iš koncentracijos stovyklų šio mėnesio pabaigoje. Koncentracijos stovyklos bus panaikintos.

Ikšiol dar yra internuotų Ispanijos vyrų tarp šešių iki septynių tūkstančių. Jiems leidžiama laisvai grįžti į Ispaniją, ar pasilikti Prancūzijoje, jei panorės dirbti bet kokį naudingą darbą.

VANDENIO KELIAS PER LIETUVĄ JUNGS BALTIJOS IR JUODĄJĄ JŪRĄ

Kitais metais bus iškastas platus kanalas, jungiantis Dniepro upę su Nemunu

MASKVA. — Sovietų savaitraštis "Vodnyj Transport" rašo, kad balandžio pabaigoje prasidės judėjimas pabaigtu kanalu, jungiančiu upes Dnieprą su Būgu. Šiuo vandenio keliu bus gabenama į Vokietiją druska, anglis, javai ir kiti stambieji reikmenys. Šis kanalas bus svarbiausia Ukrainos su Vokietija susisiekimo gysla.

Prie kanalo statybos tarp Pripetės ir Būgo dabar dirba vienuolika tūkstančių darbininkų. Netrukus bus pašaukta prie tų darbų dar septyni tūkstančiai.

Gegužės mėnesyje prasidės darbai naujam kanalui kasti. Tas kanalas sujungs upes Nemuną su Dniepru. Kanalas bus baigtas 1941 m.

(Lietuva turės susisiekimą vandeniu su Juodosiomis Jūromis).

KONTRABANDA PASIENYJ

VALKININKAI. — Užėmus tarnybą prie naujos sienos, pasienio policija turi daug darbo, kovodama su nelegaliu judėjimu ir kontrabanda. Nemažai bėga žydų iš buv. Lenkijos teritorijos. Keliolika jų sulaikyta su nušalusiomis rankomis ir kojomis. Buvo atsitikimų, kai sulaikytieji, norėdami patekti į Lietuvą, bandė papirkti pasienio policininkus, duodami kyšius, bet sąžiningi pasienio pareigūnai šiuos asmenis sulaikė ir pristatė į sargybas kartu su kyšiais. Šiuo metu judėjimas jau mažėja. Nuo sausio 10 d. iki vasario 1 d. Valkininkų bare sulaikyta kontrabandos 108,533 lt. vertės.

NELEIS FOTOGRAFUOTI PANAMOS KANALO

WASHINGTON. — Prezidento pavarkymu draudžiama keleiviams ir laivų įguloms daryti nuotraukas plaukiant per Panamos Kanalą.

Patvarkyme sakoma, kad plaukiant per kanalą jokis asmuo neturi vartoti fotoaparatą, daryti nuotraukas, piešinius, braižymus, planus, ar geografinius matavimus bet kurių tvenkinių, ar kanalo dalių.

Laivų kapitonai atsakingi už fotoaparatu vartojimą.

Brazilija kaltina komunistus

RIO DE JANEIRO. — Karo ministras Dutra kaltina Brazilijos komunistus, kurių dauguma esą svetimšaliai, už sudarymą šalyje sąmokslo nuversti dabartinę respublikos vyriausybę. Armijos karininkai tame sąmoksle nedalyvavę.

VAGIA KRYŽIUS NUO KAPINIŲ

VILNIUS. — Siaučiant dideliems šalčiams, Vilniaus gyventojmas yra riestai su kuru — tuo labiau, kad jo jau nėra didelių išteklių. Tad drąsesnieji nakties metu nupiausto telefono stulpus, išlaužia medines tvoras, nuneša vartus. Tokių vagysčių yra gana daug. O kiti net nuo kapinių kryžius pradėjo vogti. Didelė dauguma tų vagysčių jau yra išaiškinta,ir kaltininkus laukia bausmė.

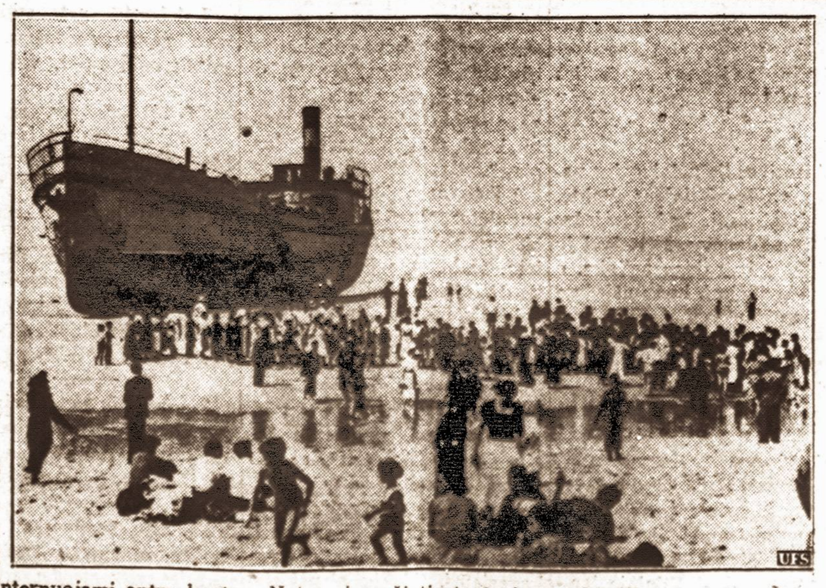

Internuojami antru kartu.—Nutarusi grąžinti atgal visus atbėgėlius Ispanijos lojalistus, Prancūzijos vyriausybė pasiuntė tų atbėgėlių pilną laivą. į Ispaniją. Bet laivas užėjo ant sėklumos ir sugedo. Prancūzija turėjo atbėgėlius internuoti antru kartu.

SOVIETŲ PROTESTAS ANGLIJAI DĖL SULAIKYTŲ LAIVŲ TOL. RYTUOSE

Rusijos ambasadorius sako, kad Anglijos elgesys sukėlė Maskvoje didelio nepasitenkinimo

LONDON. — Sovietų Sąjungos ambasadorius Ivan Maiskij įteikė užsienių reikalų ministrui Halifax griežtą protestą ir reikalavimą ūmai paleisti du Sovietų prekinius laivus, kuriuos sulaikė Anglijos karo laivai Hong Konge. Ambasadorius Maiskij sako, kad tas Anglijos elgesis sukėlė Maskvoje labai blogą nuotaiką.

Minimieji laivai yra Selenga, 2,492 tonų, ir Vladimir Mayakovskij, 2,261 tonų talpos. Selenga vežė metalo gaminius iš Chinijos į Vladivostoką. Ją sulaikė Anglijos karo laivai ties Formoza ir nugabeno į Hong Kong. Mayakovskij vežė 4,000 tonų vario iš Meksikos ir daug metalo iš San Pedro, Cal. Tą laivą taip pat sulaikė Anglijos karo laivas ir atlydėjo į Hong Kong.

Ambasadorius Maiskij sako, kad Anglija neturi teisės kliudyti tų laivų plaukiojimą, nes jie nėra privačių firmų laivai, tik valstybės nuosavybė.

Lordas Halifax į protestą atsakė, kad alijantai karo sąlygų yra verčiami peržiūrėti laivų krovas, kad nekiltų ginčų apie skiriamą Vokietijai karo kontrabandą, kuri dažnai siunčiama per neutrales valstybes.

Be to, Halifax suminėjo, kad šių dviejų laivų sulaikymas nėra taikomas Sovietų Sąjungos suvereniteto žeminimui, kadangi ir kitų neutralių valstybių laivai sulaikomi ir peržiūrimi.

KOVOS ORE TIES VAKARŲ FRONTU; ANGLAI GIRIASI PASISEKIMAIS

Nelygioje kovoje anglai numušė penkis ir sugadino du nacių lėktuvus. Nuskandino laivą jūrose

LONDON. — Vakarų Fronte įvyko keletas smarkių susirėmimų ore. Septyni Anglijos lėktuvai laimėjo mūšį su trisdešimts vienu Vokietijos lėktuvu. Anglai numušė penkis nacių lėktuvus ir privertę vietoje nusileisti vieną Dornier ir vieną Messerschmidt tipo lėktuvus, kurie, manoma, sudužo.

Oro Ministerija paskelbė, kad antradienį numušti du vokiečių lėktuvai, kurie nukrito degdami netoli miesto Metz, Prancūzijoje.

Susirėmimuose vienas Anglijos lėktuvas buvo numuštas, bet lakūnas išsigelbėjo, iššokęs su parašiutu.

Šiaurės Jūroje anglų lėktuvai puolė keturis vokiečių žvalgybos laivus. Nepaisydami smarkaus šaudymo, lėktuvai staiga nusileido iš debesų ir metė bombas į vieną laivą, kuriame kilo smarkus sprogimas, o lėktuvai vėl pasislėpė debesiuose. Kuomet jie išnėrė iš debesų antru kartu, jūroje buvo matomi jau tik trys laivai. Užgautasis laivas nuskendo.

Vienas Anglijos bombonešis sugedo ir nukrito į Orwell upę, Anglijos pakraštyje. Vienas lakūnas sužeistas.

KUR VILNIUJE DAUGIAUSIA VYKSTA NUSIKALTIMŲ

VILNIUS. — Miesto halėje vyksta įvairūs azartiniai lošimai. Nežiūrint į tai, kad policija su tais lėšėjais griežtai kovoja, atsiranda gudruolių, kurie pasislepia nuo budrios policijos pareigonio akies. Čia pat parduodami vogti ir nevogti daiktai. Dažniausia čia nukentėję suranda savo pavogtus daiktus. Čia ne tik pardavinėjama ir perkama, bet labai apsukriai ir vagiama. Šiame rajone, kuris priklauso Vilniaus miesto policijos 4-tai nuovadai, policijos pareigūnai daugiausiai turi darbo. Iki šiol dar nebuvo dienos, kad nebūtų išaiškintos kelios vagystės arba pagauti keli piktadariai.

Atidarė valgyklą neturtingiems gyventojams maitinti

VILNIUS. — Miesto Savivaldbė atidarė aštuntąją valgyklą neturtingiems miesto gyventojams maitinti. Ši valgykla galės pietumis aprūpinti apie 1,000 žmonių. Vidutiniškai dabar Miesto Savivaldybė galės pietumis aprūpinti apie 26,000 žmonių į dieną.

PADAUGĖJO GAISRŲ

ŠIAULIAI. — Esant dideliems šalčiams, žmonės perkūrena krosnis, ir nuo didelio perkūrenimo užsidega sienos ar grindys. Tačiau visi gaisrai laimingai baigdavosi ir pasitenkinta menkais nuostoliais. Tokių gaisrų per paskutinę savaitę buvo keliolika.

KALTINA NAUJĄJĄ DALYBĄ

ST. LOUIS, Mo., kovo 27 d. — Kalbėdamas 7,000 miniai, susirinkusiai į Municipal Auditorium, New Yorko apskrities prokuroras Thomas E. Dewey smarkiai papeikė Roosevelto administraciją ir jo "Naująją Dalybą" už paprastojo teisingumo nepaisymą. Svarbieji kaltinimai yra šie:

1. Siūlytos 1932 m. demokratinės platformos paneigimas.

2. Pažado atmokėti auksu už valstybės bonus atšaukimas.

3. Pažadų sumažinti federalinės valdžios išlaidas nevykdymas.

4. Valstybės biudžeto nesubalansavimas.

5. Pasikėsinimas suvaržyti senatorius, kurie priešinosi teismo biliui.

Aiškindamas daug dar kitų vyriausybės nusikaltimų tautai, Dewey pailiustravo savo kalbą ir tokiu pavyzdžiu:

"Vyriausybė pasižadėjo išmokėti nuošimčius ir atpirkti valstybės bonus $500,000,000 vertės, užmokėdama auksu. Už penkiu dienų prezidentas paskelbė, kad tas pažadas nebus vykdomas."

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBĖ

Didest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje:

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėn.	$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

J. Kruze—Redaktorius
S. E. Vitaitis—Administratorius
A. S. Trečiokas—Prezidentas

AR REIKALINGI MUMS TAUTININKAI AKTYVISTAI?

Redakcija ir kai kurie tautininkų veikėjai yra žodžiu ir raštu gavę pareiškimų, kad Amerikos lietuviams tautininkams būtinai reikia išbristi iš merdėjimo. Nurodoma, kad vienintelė kliūtis yra kai kurie dabartiniai mūsų tautininkų vadai, kurie nemato toliau savo nosies ir ne tik patys nieko neveikia, bet dar visokiais būdais trukdo tautininkų veiklai plėstis ir stiprėti. Aplamai nurodoma, kad reikia revoliucijos, o jeigu ne, tai nereikia nė tautininkų. Yra vienas kitas sumanymas Amerikoje sudaryti tautininkų aktyvistų grupę — griežtą opoziciją dabartiniams tautininkų vadams. Ta opozicija siūloma ne dėl kokių nors asmenių sumetimų, bet vien tiktai dėlto, kad dabartiniai tautininkų vadai pasižymi dideliu apsileidimu, nepaisymu ir daugiau kalba negu daro. Ta proga reikia pažymėti, kad siūlomoji aktyvistų grupė nieko bendro neturi su buvusia Lietuvoje aktyvistų grupe. Ją norima vadinti aktyvistais veikimo ir darbo prasmėje, norima suaktyvizuoti tautininkų veikimą, o aktyvizacija reiškia suteikimas energijos, sukėlimas aktyvumo arba paskatinimas greičiau veikti, o pats aktyvizmas yra politinės, kultūros, literatūrinės srovės, siekiančios ir besistengiančios paveikti ir pakreipti gyvenimą savo idealų linkmę.

O kokie tie mūsų idealai? Neužtenka būti geru lietuviu, neužtenka būti patriotu, neužtenka būti Lietuvos valdžios rėmėju ir šalininku. Reikia turėti savo griežtą ir aiškią platformą, kuri būtų visiems suprantama. Reikia prisitaikyti prie vietos gyvenimo ir vietos sąlygų, reikia tokios tautininkų organizacijos, kuri ne sėdėtų ir nesitenkintų vien tuo, kad ji yra tautinė, bet reikia organizacijos, kuri būtų aktyvi, energinga, gyva ir sugebėtų kitus skatinti darbui ir veikimui.

Mes nuolatos giriamės, kad mes turime 90% Amerikos visuomenės su savim, gal būt ne 90, bet 60% yra, tačiau ar ji organizuota, ar ji drausminga, ar ji vieninga? Visai ne. Mums atrodo, kad geriau turėti 20% organizuotos visuomenės, negu 90% neorganizuotos.

Šis reikalas yra mums labai svarbus, nes jis yra gyvybinis. Nuo jo priklauso tautininkų prestižas ir mūsų asmeninė garbė. Gyvas daiktas kruta, dirba, o ne merdi, kartą jis pradeda merdėti, jis visuomenei jau nenaudingas, jį reikia sunaikinti arba atnaujinti nauja energija.

Ko čia pykti, jeigu kiti mus vadina "klumpiais" ir "apsileidėliais," ar ne teisybė? Mes dirbam, kaip valgom, pagal apetitą — jeigu mūsų apetitas geras — valgom, o jeigu ne — nevalgom; jeigu entuziazmo yra kalbam ir kilniausiais šūkiais raginam save ir kitus veikti, dirbti, statyti, kurti, kovoti, bet kaip tik tas entuziazmas, tarytum pilvo apetitas, pranyksta, tai sėdim ir krapštomės, kaip pakaškės.

Pagaliau reikia akcijos. Tautininkų veikėjai kolonijose šaukite susirinkimus, apkalbėkite šį reikalą neatidėliojant. Tarkitės dėl būsimos konferencijos ir jai pasiruoškite iš anksto. Tie, kurie paprastai konferencijose tylėjote, bent kartą atsistoję pasakykite ką manote ir ko norite, jeigu bus reikalas reikalaukite. Jeigu patys veikėjai tik mandagiai pasikalba, tai bent jūs "nediplomatuoti" tautininkai iš peties reikalaukite darbo. Gana pagaliau save ant juoko laikyti! Amerikos tautinės grupės gali būti stiprios ir organizuotos ir jos tokios turi būti!

SAULĖS VAROMIEJI LĖKTUVAI

Ar galės kilti 10 ar 20 mylių į stratosferą lėktuvai, aptraukti chlorofilu ir, vietoje gazolino varomi saulės jėgos? O gal tam tikslui naudosis veidrodžiais, įtaisytais stotiniuose vandenynų laivuose ir žemės stotyse, kurie siųs energiją atgal didžiuliams lėktuvams, koncentruodami saulės energiją?

Teoretišku atžvilgiu galimi abudu metodai. Gal būt, kad kuris nors iš jų dviejų tikrai padės pakilti lėktuvams į stratosferą. Į automobilio paviršių krinta ir veltui išsisklaido tiek saulės energijos, jog ji galėtų varyti automobilį po 35-50 mylių per valandą. Saulės varomuosius lėktuvus nesunku sukonstruktuoti, bet jie turi tą pačią ydą, kaip ir pirmieji lėktuvų motorai — yra per sunkūs.

Neseniai inž. Dr. C. W. Hewlett'as demonstravo savo sudarytą "vienos blusos jėgos" šviesos spindulių varomąjį motorą. Keturios mažos plokštelės, maždaug po 2 ketv. colius kiekviena, stovėjo ant stalo, atsuktos prieš paprastą elektros lempą. Juodosios plokštelės tos lempos šviesą vertė į elektrą, kuri jau suko mažą motorėlį.

Tiesa, motorėlis buvo nepaprastai švelnus, padarytas kaip laikrodėlis, su tolygiomis dalimis, kad galėtų suktis, kuo mažiausios jėgos varomas. Tas prietaisas pagamino tik apie vieną du milijanąją (1:2.000.000) arklio jėgos dalį. Bet ir tokiu laimėjimu galima pasidžiaugti, nes tai yra tik pradžia, o ne pabaiga saulės jėgos gaudymo fotoelektriniu būdu.

● Ugniagesiams gaminamos pagal dail. Vilimo projektą naujos suvienodintos uniformos. Kiekvienas ugniagesis turės du komplektus: darbo ir išeiginį.

● Paskutinėmis statistikos žiniomis, N. Vilnioje yra 9,900 gyventojų, kurių dauguma fabrikų darbininkai.

● Iki vasario 1 d. Miškų d-tas vietos gyventojams pardavė 1,200,000 kietmetrių, t. y. 1/3 miško medžiagos, skirtos parduoti šį sezoną.

● Atitinkamos įstaigos išaiškino, kad per paskutinius keturis praeitų metų mėnesius Lietuvoje kainos pakilusios 23%. Skaitant dvi pagrindines grupes atrodo taip: žemės ir gyvulių ūkio produktų —19%, pramonės žaliavos, jų dirbinių ir maisto produktų—30%.

-- Ir t. t.

Bedarbiai

Amerikos bolševikai sako, kad Jungtinėse Valstybėse yra apie 12 milijonų bedarbių, naujadalybininkai sako, kad yra apie 9 milijonai, pramoninkai teigia, kad yra septyni milijonai, o kai kurie ekonomistai sako, jog tikrenybėje yra tik apie 2 milijonai bedarbių. Geriausia nei vieno, nei kito paduotomis skaitlinėmis netikėti, o laukti, kol įvyks gyventojų surašinėjimas.

* * *

Teisingumas

Žmogus dirstelėjęs į mūsų laikraščius, neabejojama, pamanytų, kad Amerikos lietuviai, nežiūrint kurių politinių pažiūrų, visi yra vagys, niekšai, šmeižikai, plėšikai, aferistai ir t.t. Retas lietuvis Amerikoje moka ką nors parašyti apie gerą. Mūsų politikieriai visi yra velnio nešti ir pamesti.

* * *

Atima

Žmonės kalba ir laikraščiai rašo, kad "Tėvynė" iš brolio Jurgelionio atimta, bet taip pat kalbama, kad šiemet Chicagoje brolis Jurgelionis bus atimtas iš "Tėvynės."

* * *

Nusistatymas

Dažnai Amerikos lietuvių tarpe girdi pareiškimą: tas ir tas neturi nusistatymo. Vadinasi tas ir tas, to ir to nešmeižia, nekolioja ir nevagina. Tas kuris daugiausia koliojasi ir kitus šmeižia, tas turi geriausią ir "garbingiausią liniją."

* * *

Pinigas

Dabar mada kalbėti apie milijonus ir pusmilijonus, žinoma, tuos, kurių jau nėra, o gal ir nebuvo. Vienas sako: kur tu padėjai pusę milijono dolerių, o kitas atšauja kur tu padėjai aną pusę milijono dolerių. Būtų gražu turėti visus pinigus, kuriuos esi kvailu būdu išleidęs, kad galėtum dar kvailesniu būdu juos vėl išleisti.

Stebėtinas dalykas yra ne tas, kad pinigai padaro kvailius iš didelių žmonių, bet kad jie padaro iš kvailių didelius žmones.

* * *

Skirtumas

"Laisvės" redaktoriai nesutinka. Bimba nori, kad Lietuvą valdytų Maskvos bolševikai, o Mizara nori, kad Lietuvą valdytų lietuviški bolševikai. Ko gero Bimba Mizarą vieną gražią dieną pavadins fašistu.

* * *

Radijas

Šiemet iš Amerikos į Lietuvą buvo transliuojama net keletas radijo programų ir visos Lietuvoje gerai girdėtos. Lietuvos žmonės jų besiklausydami susigraudinę net verkė. Kodėl niekas nepagalvoja bent tris, keturis kartus per metus suruošti specialius visų Amerikos lietuvių radijo transliacijas Lietuvai?

* * *

Bijosi rakto

Amerikos lietuviai staiga pabūgo rakto—Vilniaus Rakto. Vieni teisinasi, kad jų širdys ir taip atidarytos, kiti—kad jų širdims joks raktas netinka, o treti skundžiasi, kad jų širdyse raktas užlaužtas. Ar negalima būtų visoms širdims rasti, pavyzdžiui, tokį užraktą, kaip turi "seifai"—su vienoda kombinacija?

* * *

Apie himnus

Lietuvoje Bažnyčios vadovybė per Nepriklausomybės minėjimą uždraudė bažnyčiose giedoti Lietuvos himną, tačiau pranešama, kad Vilniuje lenkai dar po šiai dienai katalikų bažnyčiose gieda Lenkijos himną. Kodėl?

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

Apie Vilniaus kraštą. —Sulenkėjusius fanatikus. —Pamaldos bažnyčiose. —Dabartinį karą ir lietuviškas žemes

Didžiai brangus Bičiuli,

Jūsų malonų laišką iš 1939 m. lapkričio mėn. 26 d. gavau tik vakar. Matyti, siaučiąs V. Europoj karas žymiai susisiekimą su J. A. Valstybėmis trukdo. Rašau Jums šitą laišką ir galvoju, kokios permainos ir pasikeitimai galės pas mus įvykti iki Jūs jį ten Amerikoj gausite. Dabar dideli istoriniai įvykiai Europoj vyksta žaibo greitumu, ir nieks čia negali atspėti, kas bus už savaitės. Todėl aš ir nesistebiu, kad Jūsų laiške išreikštos kai kurios mintys politiniais klausimais, istorinių įvykių buvo pralenktos, kol jos mane pasiekė.

Lietuvoj mes dabar matome, kokią didelę klaidą mūsų valstybės vyrai būtų padarę, jeigu, lenkų valstybei suirus, jie būtų vedę atsiimti Lietuvos žemių už Suvalkų ir Gardino. Mes gavome Vilnių su jo apylinkėmis teisėtai, sutarčių būdu, ir ne iš kariaujančių valstybių, taigi nepažeisdami savo neutraliteto, o ir tai dabar turime įtempti visas savo jėgas, kad jį išlaikytume. Atsiminkite, kad lenkai per paskutinius 20 metų taip Vilniaus okupuotą kraštą kolonizavo ir nusfatė prieš Lietuvą, kad lietuvybės kai kur nė žymių neliko. Man teko gyventi Vilniuje 1920 metais apie 2 mėnesiu, ir dabar jį atgavus, vėl praleidau kelias dienas jame. Sunku net įsivaizduoti, kaip viskas pasikeitė lietuvybės atžvilgiu. 1920 metais daugely krautuvių dar buvo galima susikalbėti lietuviškai, o visur bendrai buvo girdėti vartojant rusų kalbą. Lenkų kalba buvo tada nepopuliari, didesnė pusė Vilniaus gyventojų buvo prieš lenkus nusistatę.

Šiandien gi viskas kitaip: lietuvis baisiausiai buvo niekinamas, ir jo kalba buvo dar vartojama tik vienoj iš 40 Vilniaus miesto katalikų bažnyčių, bet ir tai jau iš bažnyčios išėjus nebuvo leidžiama gatvėj lietuviškai prasitarti. Taigi dabar Vilniaus gyventojai lietuviškai visai nesupranta. Visur jaučiamas lenkiškas šovinizmas, net ir miesto žydai kalba daugiausiai tarp savęs tik lenkiškai.

Visoj Vilniaus srity negavome nė pusės milijono gyventojų, kurie iš karo ir bolševikų nagų išgelbėti, rodosi, turėtų tik džiaugtis ir amžinai mums būti dėkingi, o bet gi jie savo pasiutišką sufanatizėjimą jau spėjo mums parodyti, ir daug mums nemalonumų padaryti.

Iki šiol dar katalikų bažnyčiose neleidžia lietuviškų pamaldų, kas sekmadienį per mišias gieda lenkų himną, viešai niekina visa, kas tik yra lietuviška, šaudo į mūsų keleivinius traukinius, laiko slaptus radio siųstuvus šnipinėjimo tikslams, etc., etc., etc. O kas būtų buvę, jeigu mes būtume gavę tokio biauraus elemento kokį milijoną, arba daugiau?

Be to, mes jėga užimdami nugalėtos Lenkijos teritoriją, būtume sulaužę savo neutralitetą, ir būtume buvę priversti dėtis prie bolševikų arba vokiečių, kurių dviejų ateitis yra labai miglota. Dabar gi, mūsų politinė padėtis tarptautiniame forume yra švari, o vidujinė būklė dar pakenčiama.

Bolševikų kariuomenės bazių įvedimas Lietuvoje šiuo metu tik sustiprina mūsų apsaugą, kada visur aplink karo vėtra siaučia. Mūsų santykiai su vokiečiais ir bolševikais yra kogeriausi. (Vokiečiai net siūlo mum, su tam tikromis sąlygomis, pasiimti jų žinioje esantį Suvalkų kraštą.)

Lietuviai susidarė dabar geras sąlygas Vilniaus kraštui atlietuvinti, ir į jį dabar mes daugiausia savo dėmesį ir kreipiame, ir džiugu pasakyti, kad niekas mums čia dabar kliūčių nedaro įsistiprinti. Kiekviena užsitęsusi karo diena eina mūsų naudai. Todėl lietuviai ir džiaugiasi tokiu metu atgavę Vilnių, kada mums niekas nekliudo perpilti į jį savo lietuvišką kraują, ir padaryti jį iki karo pabaigos tokį lietuvišką, kokio nė jokia pasaulio jėga nedrįs skirti nuo visos Lietuvos. Pas mus stipriai tikima, kad karas baigsis Vokietijos pralaimėjimu, ir daugelio iki šiol sudarytų su vokiečiais ir bolševikais sutarčių revidavimu. Tad neatgautų iš bolševikų lietuviškų sričių klausimas tada galės vėl būti iškelkų, Seinų ir kitos lietuviškos žemės galės tada būti Lietuvai grąžintos kitokiomis sutartimis).

Ypač pas mus visur kalbama ir giliai tikima Klaipėdos krašto atgavimu. Tai tiek tegaliu aš Jums šiuo kartu atsakyti į Jūsų laiške iškeltus klausimus.

Kitokių naujienų aš Jums nenoriu rašyti, nes jos perdaug bus pasenusios, kol šis laiškas Jus pasieks. Šiemet žiema pas mus yra labai šalta. Šią savaitę jau trečia diena kaip visose mokyklose mokslas dėl šalčio nutrauktas (termometras rodo 31 laipsn. C.). Sniego nėra labai daug, bet keliai kai kur užpustyti. Pragyvenimas žymiai pabrango, bet didelių nusiskundimų dar negirdėti. Man buvo labai malonu išgirsti, kad Jūs ir pensijoj būdamas dar savo mylimo lietuvybės darbo nenutraukiate.

Iš tikrųjų, aš niekur pasaulyje neradau meilesnių ir daugiau mylinčių savo Tėvynę žmonių už Amerikos lietuvius.

Jūsų, **P.**

AMERIKOS AFORIZMAI APIE PINIGUS

Tildomųjų pinigų mokėjimas nereiškia tylaus gyvenimo.

Priežastis, dėl kurios buvusieji turtingi žmonės nebelaikomi išmintingais, yra ta, kad jų pinigai nustojo kalbėję.

Gal būt, jeigu būtų daugiau varlės odų (J. A. V. doleriai žalios spalvos) apyvartoje, būtų mažiau kurkimo (angliškai croaking reiškia ir niurnėjimą).

Kapitalas ir darbas turi vieną bendrą dalyką — mūsų pinigus.

Labdarybė yra atidavimas savo pinigų žmonėms, kurie galbūt tai įvertins, vietoj juos palikti giminėms.

Rūpinkis centais ir doleriai pasirūpins savimi patys. Nesirūpink nei vienais ir valdžia turės tavimi rūpintis.

Senas Jonis ir be darbo — reikia šaukti. (Anklišką all jake — visos reikiavietės — skambą kaip old Jack — senas Jonis).

Turint pinigų daugiau už savo kaimynus gali pasidaryti nuobodu. (Angliškai sąskambis iš money ir monotonous).

Pinigai nenuperka meilės. Pinigai nenuperka teisės arba padėties visuomenėje arba kitų žmonių pagarbos arba jų sielos. Tai yra, netikrieji pinigai. **Arėjas Vitkauskas.**

VILNIAUS IR AMERIKOS LIETUVIŲ BENDRADARBIAVIMAS

Vilniaus Kraštui Remti Vyr. Komitetas steigia Vilniuje Vaikų Namelius ir skiria jiems Amerikos miestų vardus. Steigiama penkiolika Vaikų Namelių. Tai bus įamžinimas tų amerikiečių miestų, kurie seniau ir dabar teikė ir teikia Lietuvos reikalams paramos.

—oOo—

Vilniaus Kraštui Remti Vyr. Komiteto sąmatoje numatyta steigti Vilniuje penkiolika Vaikų Darželių. Jie bus vadinami Vilniaus Lietuvių Vaikų Nameliais. Vaikų darželių ideja atėjo į Lietuvą iš vakarų Europos. Tai yra itin gera auklėjimo institucija, kur namų aplinkumoje tam tikrais vaikų darbeliais pedagogų priežiūroje vaikai pratinami prie darbo ir mokslo. Įvairių vaikų amžiui pritaikytų mokslo ir žaislelių pagalba vaikuose keliamas susidomėjimas įvairiais daiktais ir darbais, ruošiant juos mokyklai, pratinant ir žaidimo metu pamylėti darbą ir mokslą.

Vieną amerikietį auklėtoją kartą paklausė motina, kada reikia pradėti auklėti vaiką. Jis į klausimą atsakė klausimu:

—Kada tamsta lauki kūdikio?

Ji nusijuokė ir atsakė:

—Mano sūnelis jau eina penktus metus.

—Motina, — sušuko auklėtojas, — ko tamsta čia su manim kalbi ir gaišini laiką? Skubėk namo prie savo vaiko. Tamsta jau pražiopsojai penkerius metus!

Iš to išeina, kad kūdikį auklėti reikia ne nuo penktų metų, ne nuo ketvirtų, bet dar anksčiau. Tas pagrindas, kurį kūdikyje paliks pradžios žingsniai, bus svarbiausias pagrindas visam jo gyvenimui. Ta mintim vadovaujasi ir Vilniaus Kraštui Remti Komitetas: pradėti auklėti vaikus nuo pat mažųjų dienų, nuo to laiko, kada jie pradeda kalbėti, kada juose jau vystosi susidomėjimas aplinkumos gyvenimu ir reiškiniais.

Didžiausią dėmesį V. K. R. Komitetas kreipia į jaunimo mokslinimą ir auklėjimą, kad ateityje iš jo išeitų stiprios dvasios gerai paruošti gyvenimo kovoms lietuviai. To pasiekti galima tik tuo atveju, jei kūdikių auklėjimas bus rimtai pastatytas nuo pat mažens.

V. K. R. Komitetui rūpėjo dar ir kitas klausimas. Amerikiečių pagalba Lietuvai ir amerikiečių įtaka įvairiose mūsų viešojo gyvenimo srityse visada būdavo labai žymi. Tai įtakai pabrėžti ir kartu su tuo Lietuvos sostinės Vilniaus ryšiams su Amerikos lietuviais sustiprinti V. K. R. Komitetas ryžosi dabar steigiamus Vaikų Namelius pavadinti vieną amerikiečių didvyrių Dariaus ir Girėno vardu, o kitus — Amerikos didžiųjų miestų vardais, kur daugiausia gyvena mūsų išeivių. Neilgai betrukus Vilniuje bus įsteigti Vaikų Nameliai šiais vardais:

Vaikų Namelis Dariaus-Girėno vardo
1. " " Chicago I:
2. " " Chicago II:
3. " " Chicago III:
4. " " Chicago IV;
5 " " New York:
6. " " Brooklyn:
8. " " Baltimore;
9. " " Boston:
10. " " Pittsburgh;
11. " " Cleveland;
12. " " Detroit:
13. " " Philadelphia;
14. " " Scranton:
15. " " Waterbury.

Šiems Vaikų Nameliams įsteigti, žinoma, reikia lėšų. *Komiteto vadovybė, be abejojimo, kreipsis į amerikiečius, prašydama, kad čia išvardintuose miestuose susidarytų ponių komitetai ir kad jos taip komitetus įstiprintų, kad jie galėtų netik padėti įsteigti darželius, bet padėtų juos ateityje ir išlaikyti, ligi Vilnius jau bus tiek sustiprėjęs finansiškai, kad nebereikalaus pašalinės pagalbos.*

Mane asmeniniai ši ideja labai sujaudino: ar gali būti gražesnė pagalba vilniečiams, kaip suteikti jų vaikučiams tobulas sąlygas auklėtis ir ruoštis sunkiam mokyklos darbui? Ar gali būti gražesnis Lietuvos ir Amerikos bendravimo pavyzdys, kaip Vaikų Namelis, kurio įsteigimui ir išlaikymui prisideda amerikiečiai, ypač jų ponios, Lietuvos sesės?

(Bus daugiau)

DIRBTINI GYVYBĖS SPINDULIAI

Kai kurie tyrinėtojai mano, kad gyvos būtybės leidžiančios vadinamuosius "gyvybės spindulius," kurie dabar dirbtinu būdu padaromi kadmijo lempomis. Šie spinduliai atrasti tik prieš keletą metų. Nepermatomas paslaptingumo šydas dengė tą spinduliavimą, kurį iš savęs leidžia tiek varlių kurkulai, tiek svogūnų šaknis arba tiek mielių cėlės, tiek žmogaus kraujas. Tas paslaptingas spinduliavimas gali išeiti iš kūno, įsiskverbti į kitą gyvūną ir jame priversti narvelius dalytis ir augti. Spėta, ar čia nebus tik veikiama trumpabangės ultravioletinės šviesos. Dabar pranešama, apie sukonstruktavimą lempos, kuri gyvybės spindulius padaro dirbtiniu būdu. Į aukštos frekvencijos lempos degiklį įmaišius kadmijo, atsiranda ypatingo intensyvumo anie ultravioletiniai spinduliai, kurie atitinka gyvybės spinduliams.

DIDŽIAUSI LOKOMOTYVAI

New Yorko laikraštis vardu "Transport Chronicle" duoda įdomią šių dienų didžiausių ir sunkiausių lokomotyvų statistiką. "Northern Pacific Railway" turi lokomotyvą, sveriantį 507 tonus, tai yra trečdaliu sunkesnis už didžiausį Europos lokomotyvą, pastatytą SSSR ir sveriantį 328 tonus. Taip pat ir antrą vietą turi J. A. V. "Union Pacific Railway" naujausias modelis lokomotyvo sveriąs 355 tonus. Net geriausios Europos mašinos savo svoriu toli atsilieka nuo šių milžiniškų lokomotyvų. Belgijos geležinkeliai, kur kursuoja moderniškiausios Europos mašinos, turi tik 210 tonų lokomotyvus. Prancūzijos—199. Tačiau pastebima, kad greičiausieji lokomotyvai nėra iš pačių sunkiųjų tarpo. Greičio rekordą turi plačiai žinomas Anglijos modelis "Cock of the North," kuris sveria tik 166 tonus.

TAKE IT OR LEAVE IT

By Vitalis Bukšnaitis

NEW YORK, March 29—The editor of Tėvynė, official organ of the Lithuanian Alliance of America, is elected by assembled delegates at the biennial conventions of that organization. Between conventions, the national Executive Committee claims to have the powet of removing from the editorial chair and replacing with a veritable Charlie McCarthy any editor who might offend said Executive Committee. The impartial observer will see at once that such an arrengement does not encourage the editor to fulfill his duties in a conscientious and unbiased fashion. He has a Sword of Damocles hanging over him.

And the present national Executive Committee has already begun to swing the sword which hangs by a hair over the head of K. Jurgelionis, editor of Tėvynė today, possibly tomorrow, but most emphatically not after the coming Chicago convention in June. Kleofas has already incurred the displeasure of the Pooh-bahs who control the purse-strings and policies of the Alliance. They most emphatically do not like an editor of Tėvynė to suggest that a little more honesty, conscientiousness and devotion to duty on the part of the Executive Committee would not be out of order at this time.

Two years ago, this column declared: "Other executive officers of the Lithuanian Alliance of America are elected by the rank and file membership and do not assume office until a month or two after they are elected. Why should it be different with the position of the editor of the official organ, which is certainly more important to the organization than the trustee or even the vice-president?... Why shouldn't the editor also be elected by the rank and file membership — the readers of the newspaper?" My suggestion earned for me nothing more than a hoot of derision from Chicago's Mr. Pijus Grigaitis, one of the gentlemen who helps pull the strings from behind the scenes.

Supporters of the present system insist that some method of control over the editor of the official organ is absolutely necessary, in order to protect the organization if the editor subsequently proves to be an unprincipled scoundrel. This, indeed, is the most remarkable fraternal spirit I ever heard of. But, then, why not be logical about the whole thing? If it is necessary to exercise control over the editor, why not also over the entire Executive Committee? What reason have we to believe that the editor of the official organ is more likely to be guilty of skullduggery than the president, vicepresident, secretary, treasurer or trustees?

After all, no editor of Tėvynė was ever responsible for the loss of a half million dollars of Alliance money, although Executive Committees of the organization were. And this sort of thing is going on every day. Only last week an architect friend laughed and asked if I knew who got fifteen thousand dollars of the thirty thousand I told him that the renovation of Alliance Hall in Brooklyn had cost the Alliance. If my figures are wrong, I wish some one would correct them, because all local Lithuanian Americans are talking about them.

KANADOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

MARIJA AUKŠTAITĖ

Nuskriaustoji

(Tąsa)

Tiesa, Emilius nelankė šių namų per keletą savaičių dėlto, kad užslopinus, užgniaužus sukurtą ugnį Valės kūdikiškų nekaltų akių žaibais užžiebtą... O ta ugnis, dabar virtus milžino laužo ploščiumi, neišsitenka jo krūtinėj, veržiasi prie Valės širdies liepsnų... Tik ji viena verta jų, nes per septynis metus kurstė, Emiliaus jaunos krūtinės židinį; ko ji pati dar nesuprato.

Emilijus šį vakarą, čia atėjo be tikslo. Tik tiek, kad sutikus Valės prailgtas liūdnas akis, ir paslėpus viską, bėgti, nuo šių namų, nuo šios brilijantinės sielos, ir daugiau jau niekados nebegrįšti. Jis gerai pažino Banaitį, kad jam bus reikalingi tik turtai, kurių Emilius neturėjo.

Kada Valė buvo paskendus muzikoj — Emilijui prasiskleidė uždanga praeities... Jis matė Valę, kokia ji buvo prieš devynis metus: "kūdikėlis, našlaitė, pastumta nuo visko į virtuvę, į gyvenimą tamsų, beprasmį, į kurį tik vargšės beturtės likimo verčiamos, įkinkytos... Bet, kas išdrįs parodyti Banaičio klaidas? Juk visi miestelėnai lenkiasi jo turtui!

—O dabar Valė?...—jis mąsto sau nusišypsodamas. — Skambina Valė! Nejaugi, aš prastai mokėdamas, įsakiau jos pirštams kirminais raitytis pijano klavišuose? Taip... Tai neužginčinama... Pažadinau ją, ūgdžiau kaip apleistą daigelį, ir kam?... Ar savo kančiai, nusivylimui?..."

Nulinko Emiliaus galva, ir vėl pabudo jo dvasioje kova, kova dėl šios gražutės moters. O ji dabar, tokia plačiamintė, gilių jausmų, pilna svajonių, žodžiu, neištirtų paslapčių žmogus! Ji Emiliui viena kaip aušrinė, miela kaip saulė.

Valė valandėlei sulaikė rankas, atsigrįžo į Emilių ir paklausė:

—Gal pernuobodžiai skambinu? Man rodos tamsta visai apsiniaukei?... Na, ką nors kitą.—vėl ji nuleido pirštus ant klavišų, ir tyliai, švelniai užd ainavo:

* * *

—Kaip tyrai žemė—tuščia be tavęs!
Kaip kurčias varpas dindi, vėl tyla...
Ilgėsio kalnai, vis auga.. kyla...
Nei puošnios rožės nežavi manęs.

* * *

Vos tik išvydau šypsnį sugeltą,
Lyg tyrų rožės vystantį lapą—
Pajutau ugnį lyg žaibų skeltą,
Kuri dar dengia prieš mane kapą.

* * *

Valė nutilo. Pasitraukė nuo pijano, nuliūdo. Emilijus paragino:

—Vale, skambink...—jo širdy išsitiesė gyvas klausimas, ar Valė sakė tiesą savo dainoje?... O gal ir ji išmoko pasakoti tik padailintus žodžius kaip ir kitos moterys?...

—Neskambinsiu, Emiliau, tu visai nesavas, tylus ir nesuprantamas. Tik vieno neišdrįstu paklausti, ko gi atėjai?... Ar tik tam, kad vėl liktų tušti ir kurtūs šie namai?... Ar, kad vėl man liktų tik ilgėsys ir kančia be tavęs?... Eikš prie manęs, arba išeik, palik!...

—Netikėtumas! Vale! Tai tavo brangių lūpų žodžiai?!

— Ne žodžiai — perpilna širdis... Paslėpti, jau neįstengiu. — ji pakilo, prisiartino prie jo, susirietė ant grindų, padėjo galvą ant Emilijaus kelių, ir tęsė:

—Emilijau, aš tave myliu... Tu man brangesnis už viską!... Tu mane blaivinai, tu mane mokinai. Aš rinkau iš tavo žodžių sau gyvenimą, pyliau į savo širdį... Emi, ar tu supranti mano atvirumą?...

—Taip Vale, suprantu... branginu... Bet, nesuderinama... Tu žinai savo tėvelį...

(Bus daugiau)

KUR IR KAIP LIETUVIAI PRALEIDŽIA SAVO LAIKĄ

TORONTO, Canada. — Aną dieną užėjau į J. Kamišaičio valgyklą. Žmonių prisirinkę įvairių tautų, bet daugiausia lietuvių. Vieni varto "Naujienas," kiti "Lietuvių Balsą", ir tarpe savęs diskusuoja: Juozas sako, kad "L. B." visuomet perdeda žinias. Mat, jam atrodo, jog "Naujienų" red. p. Grigaitis dabartinę pasaulinę situaciją nušviečia teisingiausia, o Petras galvoja dar plačiau: jam atrodo, kad abieji paduoda žinias daugiau vienpusiškas, ir kur šiais laikais surasti teisybę, sunku pasakyti.

Man matant, kad diskusijas čia vesti ne vieta, nes su savo įvairiom kalbom gadinam J. K. biznį, pakviečiau draugą eit kitur. Ore šlapiai drimba, negi vaikščiosim šlapi, kaip žąsiukai. Užsukom kaip lietuviai vadina į "Lietuvių Klubą." būtent, pool room.

Čia lietuviai kautus nusivilkę, kad muša tai muša boles. Namas higienos atžvilgiu toli atsilikęs: prirūkyta, prispiaudyta, popierosų galų primėtyta, o ventiliacijos visai nėra.

Tokiam tvankiam "klube" būti, rodos, visai neišmintinga. Atrodo, jog vietoj čia traukt tokį tvankų orą ir naikint savo sveikatą ir namie atsisėdus paimt į rankas kokį laikraštį ar knygą bus daug geriau.

Bet pažvelgus rimtai į dalykų padėtį, tokios vietos lankyti yra pamato, pateisinama.

Žmogus per dieną nusidirbęs nori nors valandžiukę kur išeit, susitikt savo draugus ir pasidalint gyvenimo vargais bei nepasisekimais. Bet kur sueit?

Vasarą į parką, ar į maudykles, bet žiemą kur? Tik nosį iškiši pro duris, tai tuoj tau tas nelabasis šaltis ir stveria. Į hotelį ar kur kitur, kur ventiliacija gera, bet tuoj susiduri su finansų keblumu.

Štai dėlko lietuviai ten žydui centus ir neša. O jei būtų lietuvių klubas, kuriame galima būtų praleisti liuoslaikį, beabejo, ten jie nekeltų nei kojos.

Toronto lietuviams klubas būtinai reikalingas, nes mažesnės lietuvių kolonijos, kaip kad Winnipegas, irgi jau turi. Kaip gražetis, tai klubas neužilgo atsidarys.

Demokratas.

MONTREALO KRONIKA

● Velykos buvo baltos ir šaltos. Smarkus vėjas užpustė visus kelius. Automobilių judėjimas iš miesto veik sustojo, ir net traukiniai turėjo vargo pro pusnis prasikasti.

● Onos ir Elžbietos draugijų moterėlės smarkiai rengiasi savo metiniam šokių vakarui, kuris įvyks rumunų salėje, šeštadienio vakare, kovo 30.

● Žinaitienė gavo liūdną žinią iš Lietuvos, kad pasimirė jos mylima motutė.

● Sekmadienį, kovo 31, įvyksta Kanados Lietuvių Sąjungos susirinkimas. Visi nariai ir prijaučianti prašomi ateiti.

● Klebono tėvas buvo sužeistas galvoje darbe ir dabar sveiksta, nors gydytojas kasdieną atsilanko žaizdą sutvarkyti.

● Montrealiečius sudomino žinia, kad žurnalo Lietuva leidėjas Tysliava planuoja išleisti montrealiečiams skirtą numerį. Platesnės Montrealo lietuvių istorijos dar niekas niekur nėra parašęs, o medžagos yra.

Rep.

METALO GAMYBA KANADOJE

Tarpe keturių International nikelio mainų Sudburio distrikte po žemėm yra išdirbta 147 mylių, tai bus toliau, kaip kad iš Toronto į Kingstoną.

Apačioje vien praeitais metais išdirbta 7 mylios kelio.

1939 metais pasaulio nikelio produkcijos išleido 82 nuoš. platinum metalo. Apart to, vario 324 milijonus svarų Išskyrus Suomijos, kurias turi toji pati kompanija praeitais metais iškasė metalo 224,594,000 tonų.

Darbininkų dirba 18,123, iš kurių 11,745 Kanadoje.

Yra 25 direktoriai: 8 kanadiečiai, 5 anglai, ir 12 amerikonų.

Šėrininkų yra 91962. 1935 metais per 1,000 pamainų atsitiko 164 nelaimės, o 1939 m. nelaimės jau gerokai sumažėjo, buvo tik 66.

Demokratas.

KANADOS LIETUVIŲ SĄJUNGOS SUSIRINKIMAS

MONTREAL, Kanada, — Kanados Lietuvių Sąjungos mėnesinis susirinkimas įvyksta parapijos salėje, sekmadienį, kovo 31 dieną, 12:30 val. popiet. Nariai prašomi visi dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Be to, bus duodamos puikios knygos naujiem nariam prisirašant prie draugijos. Nario metinis mokestis yra labai mažas, tik vienas doleris metams. Be to, naudojamasi Sąjungos knygyno knygomis ir t.t.

Sąjungos tikslas yra dirbti tautinį ir kultūrinį darbą.

Kviečiami nariai dalyvauti.

A. Sakalas, pirm.

● Vienam Vilniaus pramoninninkui duotas leidimas įsteigti vatos fabriką. Vata bus dirbama iš vietos linų ir praktika parodė, kad tokia vata neblogesnė už įvežamą iš užsienių.

● Netrukus Apeliaciniuose rūmuose bus sprendžiama pirmoji byla už sulaužymą Lietuvos neutralumo įstatymo. Kaltinamaisiais paraukti trys asmenys: vienas atbėgėlis ir du Vištyčio miesto gyventojai.

STATOMA OPERETĖ

NEW BRITAIN, Conn. — Lietuvių Radio Programa rengia nepaprastą perstatymą — operetę "Čigonai," kurią suvaidins vienas iš geriausių chorų Naujojoj Anglijoj, tai yra Aušrelės choras iš Worcester, Mass., vadovaujant gabiam muzikui Jonui Dirveliui. Operetės Čigonai muzika parašyta kompozitoriaus Stasio Šimkaus.

Reikėtų New Britaino ir apylinkės lietuviams nepraleisti progos nepamačius tą gražią operetę ir Aušrelės chorą, kuris sužavės publiką su gražiu vaidinimu ir dainomis.

Vaidinimas įvyks kovo 31 d., 2:30 popiet, Lietuvių svetainėj, 354 Park St., New Britain, Conn.

Balandžio 7 d. Lietuvių Radijo choras su panele Maryte Čeponyte vyksta į Worcester, Mass. rengiamam Aušrelės choro koncerte sudainuoti kelias daineles ir teatrališka grupė suvaidins juokingą veikalėlį komediją "Nesipriešink."

L. R. P. V.

KAS NUSTATĖ GELEŽINKELIO BĖGIŲ TARPO PLATUMĄ

Labai nedaug kas žino, kad geležinkelio bėgių tarpas, kuris turi 1 m. 43 cm. arba 4 pėdas ir 8.5 colių, ir yra priimtas beveik visame pasaulyje normalaus tarpubėgio vardu, nėra nustatytas ilgų techniškų skaičiavimų bei bandymų išvadoje, bet atsirado visiškai pripuolamai. Šitokiame, būtent, atstume gulėjo vienas nuo kito ratai to vežimo, kuriuo Jorko grafas Anglijoje veždavo į Šefildą savo kasyklos iškastas akmens anglis. 1776 m. kasyklų savininkas Benjaminas Izmas nutęsė tarp savo anglies kasyklų ir geležies liejyklų pirmąjį pasaulį bėgių kelią, kurio tarpubėgio platumas buvo pritaikytas jo jau anksčiau turėto vežimo ratų tarpuašiui. Šitas tarpubėgis buvo paliktas ir vėliau, pradėjus leisti bėgių keliais jau garu varomus traukinius. Ir šiandien visur pasaulyje šitas tarpubėgio platumas oficialiai priimtas, išskyrus tiktai SSSR ir Japoniją.

PYKTIS NAIKINA GROŽĮ

Prof. Fritzsche ištyrė ir nustatė įdomų faktą, kad žmogui dažnai pykstant nustoja veikusios tam tikros liaukos, kurios išskiria svarbias sultis. Tos sultys padeda apdirbti maistingąsias medžiagas, gaminti naujus narvelius ir palaiko žmogaus kūno pusiausvirą bei grožį. Jeigu tų sulčių trūksta, tai lėčiau ir vyksta medžiagų apykaita, maitinimosi vertė mažėja, nevyksta paprastas organų atsinaujinimas, oda sustyra ir atsiranda raukšlės. Plaukai negauna pakankamai spalvą gaminančių medžiagų ir greit pradeda reikštis senatvės požymiai. Visa tai yra pykčio padarinys.

ŽUVYS SU ELEKTROS ENERGIJA

'Elektrinė žuvis" yra paplokščios formos ir panaši į banginį. Ji įdomi savotiška savisaugos priemone. Sujaudinta ji pagamina stiproką elektros srovę, kuri suduoda smūgį, kuo ją paliečia. Elektros prietaisas yra abipus galvos ir eina lig pat uodegos. Ji veikia, kaip paprasta elektros baterija ir turi tiek energijos, jog galėtų švytinti nedidėlę elektros lemputę.

● Finansų m-jai tarpininkaujant, Žemės Ūkio m-ja sutiko pramonės įmonėms perleisti miško medžiagą kurui be varžytinių, tačiau turės mokėti kiek aukštesnę kainą, negu dabar esanti pagrindinės taksos kaina.

PASKUTINĖ JŪSŲ PROGA

TIK

Vienoje Vietoje dar galima

SIMON ACKERMAN

DRABUŽIUS

Nusipirkti

1409 BROADWAY

Kertė 39-tos Gatvės

Nežiūrint publikos pareikšto pasitenkinimo puikiais pirkiniais, kuriuos jie turėjo progos nusipirkti pasinaudodami mūsų pirmesniais pranešimais, dar ir dabar turime šimtus neparduotų siūtų ir tapkočių, taip pat ir naujų pavasarinių drabužių, kurie turi būti parduoti. Vietoje ieškoti kitų būdų šioms prekėms parduoti, mes pasirenkam tiesioginiai patarnauti tūkstančiams mūsų draugų ir kostumierių.

Mes sugabenome šiuos visus siūtus ir tapkočius į mūsų vienatinę pasilikusią krautuvę, 1409 Broadway, kertė 39-tos gatvės, ir atitinkamai nustatėme vertingiausiais pirkiniais visoje mūsų karjeroje.

SUITS TOPCOATS

$21.90 Pirmiau $40

$27.90 Pirmiau $50

Mes garantuojame, kad šios kainos niekuomet nebus žemesnės

"Needlecraft" Drabužiai atitinkamai nupiginti

Kainos neiima pataisymų. Visi Pardavimai Galutini

Simon Ackerman Clothes INC

Durys atdaros nuo 8:30 val. ryte iki 10 val. vakare

KAIP ANGLAI REAGUOJA Į VOKIEČIŲ RADIJO PRANEŠIMUS ANGLŲ KALBA

Radijo karas prasidėjo daug anksčiau už tikrąjį karą. Ne tik pernai, bet jau ir užpernai Europos didžiosios valstybės, kurių kita dar ir dabar nedalyvauja tikrajame kare, ėmė varyti iš savo radijofonų, ypač trumposiomis bangomis, savo propagandą įvairiomis — savo kaimynų ir net toliau gyvenančių tautų — kalbomis. O prasidėjus tikrajam karui, kariaujančių valstybių radijofonai prabilo beveik visomis Europos tautų kalbomis, net atskiromis savo priešo kalbos tarmėmis, o taip pat ir kitų žemynų gyventojų įvairiomis kalbomis. Dabar kasdien galime girdėti iš Prancūzijos ir Anglijos radijofonų kalbant vokiškai, o iš Vokietijos radijofonų — angliškai ir prancūziškai. Vokiečiai, pavyzdžiui, per radiją kasdien kalba ne tik gryna literatūrine anglų kalba, bet pagaliau ėmė kalbėti ir tarmiškai, būtent gališkai. Ir kaip gi anglai reaguoja į tuos vokiečių radijo pranešimus?

Ne tik nedraudžia jų klausytis, bet dar savo laikraščiuose paskelbia tų pranešimų valandą ir minutę. Mat, kaip sako anglų agentūra D.E.S., ta vokiečių propaganda per radiją anaiptol nedemoralizuojanti ir nesuklaidinanti anglų klausytojų, o priešingai, jiems sudarąnti tam tikrą pramogą ir duodanti medžiagos pasišaipyti iš vokiečių. Kai vokiečių radijo kalbėtojas, nors ir gryniausia anglų kalba arba galų tarme, ima aiškinti, kokie anglai esą brutalūs, melagiai ir veidmainiai ir kad visa jų imperija esanti tik plėšikiškas vagies grobis, anglų klausytojai tuojau suvokią, kad čia kalba tikras jų priešas, su kuriuo, esą, ne be reikalo kariaujama.

Vienas anglas, pvz., savo laikraštyje paklausė vokiečių radijo kalbėtoją, kaip jis paaiškintų, kad anglai, anot vokiečių radijo kalbėtojo, tie tariamieji savo didžiūnų vergai, visai laisvai gali klausytis net jo radijo pranešimų, o jo be paliovos garbinamoje tariamos laisvės šalyje — Vokietijoje ilgų metų sunkiųjų darbų kalėjimo bausmėmis baudžiami gyventojai vien už užsienių radijo stočių pasiklausymą.

Vokiečių radijo kalbėtojas anglų kalba net išpopuliarėjo Anglijoje. Anglai praminė jį "lordu Haw-Haw" (maždaug: lordas Mikna). Mat, kalbėdamas per radiją anglų kalba jis pabrėžtinai skando žodžius atskirais skiemenimis, tartum mikčiotų. "Lordas Haw-Haw," anot D.E.S., jau tapęs plačiai populiarus anglų pajuokos objektu: sukuriami ir plačiai dainuojami "šliageriai" apie jį, jis tapęs anglų mažosios scenos ir filmos juokdariu, jis jau esąs įamžintas ir vienoje naujoje humoristinėje anglų knygoje.

L. A.

VIENYBĖ

NAUJA LIETUVIŲ VAIZBOS BUTO VALDYBA

Trečiadienį, kovo 27 d. A. Povilansko salėje Brooklyne metiniam susirinkime išrinkta nauja Didžiojo New Yorko Lietuvių Vaizbos Buto valdyba: pirm. Ksaveras Strumskis, Lietuvių Monopolio savininkas; vicepirmin. Antanas Povilanskas, salės ir restorano savininkas; iždin. Juozas Ambraziejus, Laivakorčių, apdraudos ir namams pirkti-parduoti agentūros savininkas; finansų sekret. Domas Klinga, Vienybės redakcijos narys; protokolų sekretorius Pijus Bukšnaitis, Vienybės pirmojo puslapio redaktorius; iždo glob. Juozas Levanda-Levandauskas, graborystės įstaigos savininkas ir J. Valaitis, Lietuvių Radijo Balso iš WHOM vedėjas.

Į Lietuvių Ekonominio Centro suvažiavimą balandžio 7 d., sekmadienį, Lorraine Hotel, Broad St., kampe Ridge Ave., Philadelphijoj, atstovauti Didžiojo New Yorko Lietuvių Vaizbos Butą išrinkti: Ksaveras Strumskis ir Jonas Valaitis.

Be bėgamųjų Buto reikalų, nutarta rengti iš biznio ir kultūrinio bei ekonominio gyvenimo eilę paskaitų.

J. Valaitis,
Buto Koresp.

SVARBIOS PRAKALBOS

Prakalbas rengia Dariaus-Girėno Paminklui statyti komitetas. Įvyks Lietuvių Piliečių klube, 280 Union Avenue, Brooklyne, balandžio 19 dieną, penktadienį, 7:30 vakare. Kviečiami kalbėtojai nuo vietinių laikraščių ir kiti, taipgi bus graži muzikalė programa.

Tai nepraleiskite progos, atsilankykite ir išgirskite mūsų drąsių lakūnų Dariaus-Girėno tragišką praeitį, ir ruošiamą jų pagerbimui pastatyti paminklą Lituanikos aikštėje Brooklyne.

Kas link muzikalės programos ir dalyvaujančių kalbėtojų, pranešime vėliau. Tad visus prašome tos dienos nepamiršti ir skaitlingai atsilankyti. Jus kviečia Darius - Girėno Paminklo Statymo Komitetas.

Antanas Gudonis, sekr.

SNIEGAS SUVĖLINO

Greitasis traukinys vykdamas iš Montrealo į New Yorką pereitą pirmadienį suvėlino net 15 valandų. Mat, tenai siautė didelės sniego pūgos ir traukinį sulaikė. Sniegą reikėjo atkasti.

Pranešama, kad paskutiniu laiku Kanadoje siautė didelės sniego pūgos. Sniego buvo priversta ištisi kalnai. Susisiekimas ypač nukentėjo.

TAUTIŠKI ŠOKIAI BROOKLYNO MUZIEJUJE

Kovo 18 d. Brooklyno Muziejuje lietuviai Lyraičiai gražiai pasirodė sušokdami šešis šokius. Grupei vadovavo Lilija Stilsonaitė - Antanavičienė, kuri jau ilgus metus šiai šokikų grupei vadovauja ir mokina. Jos pastangomis Lyraičių grupė tapo ir sukurta.

Programa buvo surengta pradžios mokyklų 6 skyriaus mokinams, kad mokiniai daugiau pažintų geografiją, valstybes, tautinius papročius bei šokius. Ponia Antanavičienė be šokių papasakojo skaitlingai mokinių miniai apie Lietuvą, jos geografinę padėtį, muziką, papročius, legendą apie Lietuvos auksą-gintarą.

Programą pildė ir mažamečių vaikų grupė.

Su mokiniais kartu dalyvavo ir mokyklų mokytojai. Programa buvo graži ir įspūdinga. Garbė Lyraičiams ir jų vadovei!

Rep.

KRUTAMIEJI PAVEIKSLAI GREAT NECK'E

Great Neck'o Lietuvių Piliečių klubas praneša, kad balandžio 14 d., sekmadienį klubo salėje bus rodoma Pabaltijo valstybių filmos. Rodys V. Mučinskas, patyręs keliavimo srityje ir toje srityje dirbęs ilgus metus.

Filmų rodymas prasidės 7 val. vak. Įžanga 35c. suaugusiems ir 15c vaikams. Filmose įeina Lietuvos, Latvijos, Estijos, Švedijos ir Suomijos valstybės. Gautas pelnas bus skiriamas klubo reikalams. Tad klubas kviečia visus skaitlingai atsilankyti ir pamatyti įdomias filmas.

Rengėjai.

GAL PAKELS KAINĄ VAŽINĖJIMAMS

New Yorko miesto transportacijos sluoksniuose diskusuojama, kad visus važinėjimus už 5c. padidinti iki 10c. Bet susiduriama su miesto gyventojais, ar jie su tuo sutiks. Valstybės seimeliui yra tas reikalas pateikta svarstyti. Jeigu valstybės sąmatų komisija norės pakelti susisiekimo kainą, tai pirmiausia turės atsiklausti gyventojų.

Susisiekimo mieste kainos pakėlimo klausimą svarstys ir senatas. Jeigu kaip, tai nebeilgai važinėsime už 5 centus. Bet miesto gyventojai neturėtų nusileisti. Važinėjimas miestui neatsieina brangiai. Miestas gauna net pelno. Dešimt centų būtų per brangu mokėti. Pilnai užtenka 5 centų.

NAUJAS LIETUVOS PREKYBOS LAIVAS

Naujai Amerikoje nupirktas Lietuvos Baltijos Lloydo laivas "Denny" jau po Lietuvos vėliava ruošiasi į kelionę Lietuvon. Prikrautas užpirktom "Lietūkiui" prekėmis, laivas "Denny" laukiamas iš New Orleano pirmadienį, balandžio 1 d., Bostone. Firma Peabody and Lane Inc., 110 State St., pasamdys laivui įgulą, kuri plauks į Norvegiją ir Lietuvą.

POŽĖLOS PAGERBIMO VAKARIENĖ

Daugelį pasaulio kraštų su ristynėmis yra apvažinėjęs garsus lietuvis ristikas Karolis Požėla. Jis yra aplankęs didžiąsias pasaulio valstybes ir jų sostines garsindamas lietuvių tautos vardą. Požėla visur skelbėsi lietuviu.

Po trijų metų buvimo svetur K. Požėla sugrįžo į Ameriką. Čia jis irgi dalyvauja sporto arenose. Su savim atsivežė francūzą stiprų ristiką ir negražiausį žmogų pasaulyje, vadinamą Angel. Čia jie abu važinėja po Amerikos miestus ir ritasi. Žinoma, būdami stiprūs ir ilgus metus verčiąsi tuoju sportu, ristynes laimi.

Šį sekmadienį, kovo 31 d. 6 val. vak. Brooklyno Lietuvių Atletų klube, 168 Marcy Ave., įvyksta Požėlos pagerbimo vakarienė, kurią rengia iš sportininkų susidaręs komitetas. Vakarienėje kartu su Požėla dalyvaus ir Angel. Vakarienėje kviečiama dalyvauti ir artimiau susipažinti su garsiais sportininkais.

P. J.

BROOKLYNO GYVENTOJŲ SVEIKATOS STOVIS

Pavasarėjant ir orui staigiai keičiantis, daugiau ir susirgimų pasitaiko. Tik pereitos savaitės tyrimo daviniai rodo, kad susirgo naujai 122 asmenys pneumonijos liga. Viso tąja liga sergančiųjų mirė 43. Iš duomenų matyti, kad susirgimų skaičius palaipsniui didėja ir mirimų taipgi didėja. Sveikata yra brangus turtas, ją saugoti reikia būtinai.

Diphtería naujai susirgo 8, Scarlet fever 306, Measles 10, Whooping cough 37. Influenza sergančių mirė 1 ir automobilių nelaimėse sužeistų mirė 2 asmenys.

IŠ POLITIKOS KAMPO...

New Yorke kalbėdamas Švedijos atstovybės adv. F. Wennerberg pareiškė kad Švedijos valstybė rėmė ir rems Suomiją medžiaginiai. New Yorkas yra didžiausias Jungt. Valstybių miestas. Jame politika, biznis ir kiti įvykiai virte verda.

KAS NAUJO LIETUVIŲ TARPE

Žinomas lietuvis veikėjas p. Charles Podžius pirko salę, alinę ir restoraną, 454 Crescent St., kampe Glenmore Ave. E. New Yorke iš Bill Zizo. Charles Podžius restorane svečius priima plačiai žinoma Brooklyne biznierka Alice Blažaitienė.

Nesenai iš Mokolos nupirkęs alinę, 49 Ten Eyck St., Brooklyne, Andrius Turauskas šeštadienį rengia nuo 6 val. vakaro Chop Suy vakarienę, atidarymo proga.

Paterson, N. J. p-lė Frances Maria Baltuškaitė, Prano Baltuškos duktė susižiedavo su Patersono lietuvių šv. Kazimiero parapijos vargoninku ir chorvedžiu Juozu Voveriu, kilusiu iš Brockton, Mass.

P-lė Baltuškaitė dirba Equitable Life Insurance Society, New Yorke. Juozas Voveris mokėsi Lietuvoj, muzikos konservatorijoj.

J. Valaitis.

AMERIKOS ŽYDŲ AUKOS LIETUVAI

Lietuvos Žydų Federacija Philadelphijoj per Lietuvos Gen. Konsulatą persiuntė į Lietuvą $1,185, o Federacijos Detroito skyrius — $160, kaip dovaną įvairių Lietuvos miestelių žydams.

BUS KASAMAS BATTERY TUNELIS

Trečiadienį popiet New Yorko miesto valdyboje įvyko posėdis reikalu Battery tunelio kasimu. Planas priimtas, kuris yra tinkamas ir kariniams reikalams. Tunelis iškasti kainuos 80 mil. dolerių. Reconstruction Finance Corp. tuneliui kasti miestui suteiks 57 mil. dolerių paskolos.

Tunelis bus vienas iš moderniųjų. Kasimui tunelio bus įvesta tinkama ventiliacija. Tuo reikalu bus statomas ventiliacijos namas, kuriam žemės plotas nupirktas už $150,000.

VIS PASIGENDAMA ŽMONIŲ

Pasimetusių Žmonių Biūras paskutiniu laiku skelbia nežinomai pradingusius asmenis. Jų tarpe esama ir jauno amžiaus jaunuolių. Kartais šis minimas biūras paskelbia atsišaukimus, kad randama lavonų, bet asmenybės negalima sužinoti. Atsišaukia į gyventojus gal kas nors tuos pražuvusius asmenis pažintų ir nustatytų asmenybę.

Keistų dalykų ir įvykių Amerikos šalyje įvyksta.

JAUNAMEČIAI APIPLĖŠĖ

Pereitą trečiadienį tapo areštuota 4 jauni vyrukai, kurie pereitą antradienį ant E. 49th St. ir Kings Highway apiplėšė gazolino stotį atimdami iš šeimininko $121. Jie buvo dar pasivogę automobilį ir juo blaškėsi po miestą. Pas vieną rasta ir revolveris. Vyrukai yra 17 metų amžiaus, tik vienas iš jų 23 metų. Visi areštuoti ir laukia teismo.

VALSTYBIŲ KONTRAKTAI SU PARODA

Pasaulinės parodos vadovybė praneša, kad pernai dalyvavusių parodoje valstybių su pavilijonais, kurių buvo 23, kai kurios šiems metams jau pasirašė sutartį, kad dalyvausiančios parodoje. Jos yra: Massachusetts, Florida, West Virginia, New York ir Missouri. Tikimasi, kad netrukus ir kitos valstybės (šteitai) atnaujins savo sutartis.

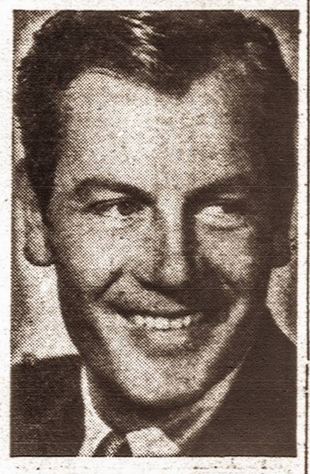

Joel McCrea, kurį matome vaidinant filmoje "Primrose Path" kartu su Ginger Rogers.

SKELBKITĖS VIENYBĖJE

REIKALINGA

REIKALINGAS senas žmogus vištų ūkyje pagelbėti dirbti. Darbas nesunkus. Nedidelis mokestis. Kreiptis:
J. MATULIONIS
R. 2, Flemington, N. J.
74-75-76

IŠNOMUOJAMA

IŠNOMUOJAMA 6 šviesūs ir gražiai išdekoruoti kambariai. Vienas blokas nuo Crescent St. stoties (Jamaica Line). Pageidaujama gyventojai be mažų vaikų.
Kreiptis:
38 Pine St., Brooklyn, N. Y.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

KAREIVIŲ TRANSPORTAS

Trečiadienį iš Brooklyno uosto 58th St. išvyko laivas su kareiviais viso 322 asmenys įskaitant karininkus, civilius ir karius, į Panamos kanalo zoną eiti tarnybos. Juos palydėjo keli šimtai giminių, draugų bei pažįstamų.

Vykstantis laivas į tąją zoną sustos dar Charlestone ir paims dar 430 karių paskirtų į Panamos kanalą.

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA
BAR & GRILL
Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir gero alaus.
Lietuviškas kumpis, rūkyti kilbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną.
Joseph Zeidat,
411 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

NUPIGINTAS RAKANDŲ IŠPARDAVIMAS
NUPIGINAME KAINAS 30 NUOŠIMČIŲ

Taip nupigintomis kainomis parduodame įvairius rakandus.
Pasirinkimas didelis.
BEDROOM SETS — PARLOR SETS
STUDIO COUCHES—KITCHEN SETS
DINETTE SETS, MATRASAI IR SPRINGSAI
Grand Chair Corporation
LIETUVIAI RAKANDŲ IŠDIRBĖJAI
ANT. PETRAITIS, Biznio Vedėjas
409 ir 436 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-8451

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
PUSSVEIKIS - - - Jauties nickam tikęs—bejėgis? Neturi apetito, biaurūs pūslės skausmai? Rūkėtis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4 ir 25 GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS
Veronica R. Valantiejus, Licensed Undertaker
54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
Vestie E. Davis, *Licensed Mgr.*
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

A. RODZEVICZ
(RADZEVIČIUS)
Tel. Stagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night HAvemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS IR TORO AMŽINOJI UGNIS

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

61.—Belaisviai nekantriai stovėjo prieš soste sėdinčią Atheą ir laukė jos sprendimo. Patylėjusi Athea lėtai pasakė: "Bezdžionių valdove, Tarzanai! Aš apsvarsčiau ir nutariau taip: Janetė Burton ir šie kiti vyrai gali išeiti laisvai iš Toro. Jų niekas nekliudys. O tu pasiliksi čia su manim!"

Tarzanas ramiai paklausė: "O jei aš geruoju nepasiliksiu čia, kas bus?" Karalienė atsakė: "Tuomet nė vienas jūsų iš čia gyvas neišeis!" Atheos balsas buvo lengvas, bet grąsinantis. Perry pastebėjo: "Tur būt ketina mus visus iškepti ant to stabo keptuvo, kaip iškepė tą belaisvį!"

"Tarzanas bus paaukotas į Pantu rankas,"—kalbėjo karalienė;—"O jums kitiems aš turiu daug įvairių mirčių, kaip va..." Ji išsivedė visus belaisvius į nedidelį neaptvertą balkoną ties apvaliu kiemu. Apačioje atsidarė durys, pro kurias sargai išstūmą į kiemą didelį geltoną milžiną.

Netrukus atsidarė į kiemą kitos durys, pro kurias įbėgo didelis su juodais karčiais liūtas, kuris saugojo Atheos turtus. Geltonasis milžinas atsikreipė į liūtą, laukdamas puolimo. Atheos akys sublizgėjo kerštu ir ji prisiglaudė arti prie Janetės, kuri dabar stovėjo prie pat balkono tiltelio krašto.

Kas bus toliau—žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje